Eduskunta
Valtiovarainvaliokunnan verojaosto
sara.kuitunen@eduskunta.fi

Lausuntopyyntönne 17.2.2021, HE 2/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle veronumeromenettelyn laajentamisesta ja laiksi verontilityslain 13 §:n muuttamisesta

Lausunto hallituksen esityksestä veronumeromenettelyn laajentamisesta

1 Esityksestä yleisesti

Esityksessä ehdotetaan, että rakennusalalla käytössä oleva veronumeromenettely laajennettaisiin koskemaan myös laivanrakennusalaa. Veronumeromenettelyn laajentaminen laivanrakennusalalle toteutettaisiin lainsäädännössä säätämällä uusi laki veronumerosta ja veronumerorekisteristä sekä muuttamalla työturvallisuuslakia. Voimassa oleva veronumerolaki kumottaisiin.

Esityksen mukaan veronumerorekisteriin merkittäisiin jatkossa yhteisellä rakennustyömaalla työskentelevien ohella myös telakka-alueella työskentelevät työntekijät ja itsenäiset työnsuorittajat.

Suomen Yrittäjät kiittää lausuntopyynnöstä ja esittää lausuntonaan seuraavaa.

2 Lausunto

Esityksen tavoitteena on vähentää harmaata taloutta laivanrakennusalalla. Edelleen esityksen mukaan veronumeromenettelyn tarkoituksena on Verohallinnon tietokannasta puuttuvan ulkomaisen työvoiman saaminen verovalvonnan piiriin ja lisäksi vähentää mahdollisuuksia pimeän työn tekemiseen. Tavoitteet saavutetaan esityksen mukaan siten, että veronumeron sisältävän tunnistekortin käyttövelvollisuus toisi telakka-alueella

työskentelevät ulkomaiset työntekijät verovalvonnan piiriin, mikä esityksen mukaan puolestaan vaikuttaisi ennalta estävästi harmaaseen talouteen.

Esityksen mukaan ehdotuksella tavoiteltu harmaan talouden määrän väheneminen laivanrakennusalalla tervehdyttäisi alan kilpailutilannetta ja parantaisi rehellisesti toimivien yritysten kilpailukykyä ja toimintaedellytyksiä markkinoilla.

Harmaa talous on haitallista muun muassa kilpailuneutraliteetin kannalta, ja se hankaloittaa rehellisten yritysten toimintaa. Yrittäjien kannalta pyrkimys terveeseen ja tasapuoliseen kilpailuun on tärkeää. Suomen Yrittäjät pitää esityksen tavoitetta vähentää harmaata taloutta myönteisenä ja kannatettavana. Veronumeromenettelyn laajentamista voidaan pitää kannatettavana siltä osin, kun sillä on harmaata taloutta vähentävä vaikutus sekä ulkomaiseen ja pimeään työvoimaan kohdistuvaa verovalvontaa tehostava vaikutus.

Ehdotuksen mukaan laajennuksen ulkopuolelle rajataan toimijat, joilla ei toimitilojensa puolesta ole mahdollista rakentaa tai korjata muita kuin alle 24 metriä pitkiä aluksia. Suomen Yrittäjät pitää pienimpien yritysten hallinnollisten kustannusten rajoittamisen kannalta hyvänä, että esityksessä ehdotetaan pienimpien toimijoiden rajaamista veronumeromenettelyn laajennuksen ulkopuolelle. Esitys lisäisi toteutuessaan jossain määrin soveltamisalan piiriin lukeutuvien yritysten hallinnollista taakkaa. Pidämme tärkeänä, että lisäys säilyy kuitenkin oikeasuhtaisena harmaan talouden torjumisen näkökulmasta.

Laivanrakennusala on kansainvälisesti erittäin kilpailtu toimiala, jossa kotimaiset telakat kilpailevat tilauksista ulkomaisten telakoiden kanssa. Esityksellä voi olla vaikutuksia veronumeromenettelyn piiriin tulevien yritysten kilpailuasetelmiin sekä kansainvälisesti että kansallisesti. Edelleen esityksen mukaan veronumeron käyttöönotolla voi olla vaikutuksia kilpailuasetelmaan kansallisella tasolla sellaisten pienempien telakoiden osalta, jotka rakentavat myös alle 24 metrisin pituisia aluksia. Kyseisten alusten tilausten osalta on mahdollista, että veronumeromenettelyn laajentamista koskevan soveltamisalan piiriin kuuluvilla toimijoilla voi olla kilpailijoina toimijoita, jotka eivät olisi veronumeromenettelyn piirissä.

Tasapuolisen kilpailun turvaamisen kannalta on tärkeää varmistaa, ettei veronumeromenettelyn laajentamisesta aiheudu kansallisella tasolla sellaista kilpailuasetelman vääristymää, joka vaarantaa tasapuolisen ja terveen kilpailun tosiasiallisen toteutumisen.

Esityksen mukaan veronumeromenettelyn käyttöönotto tulisi todennäköisesti lisäämään suomalaisten telakoiden hallinnollisia kustannuksia, joiden

vaikutuksia suomalaisten telakoiden kilpailuasetelmaan ulkomaisiin kilpailuihin verrattuna on esityksen mukaan kuitenkin mahdotonta arvioida. Suomen Yrittäjät pitää tärkeänä varmistaa, että veronumeromenettelyn laajentaminen ei vaaranna kansainvälisesti erittäin kilpaillun telakka-alan kilpailukykyä Suomessa, jotta alan yritykset ja työpaikat saadaan säilytettyä.

SUOMEN YRITTÄJÄT

Jukka-Pekka Hellman
veroasiantuntija